

A fafeldolgozó és bútortipar helyzete 2011. január-december

Az alább következő elemzés több, mint tíz év adatgyűjtése alapján készült. Az adatok a KSH Iparstatisztikai Főosztályától, illetve a Hivatal honlapjáról származnak és az 5 főt, vagy annál többet foglalkoztató vállalkozások adataira épül. A 49 fő feletti vállalkozások megfigyelése teljes körű, az 5-49 főt foglalkoztató vállalkozások megfigyelése reprezentatív, az 5 főnél kevesebbet foglalkoztató ipari vállalkozások tevékenységét becsléssel veszik figyelembe. A becsléshez az utolsó két év áfa-adatait, az értékesítés értékesítési irányok szerinti megoszlását és a működő vállalkozások tárgyhavi számát veszik figyelembe. A statisztikai adatgyűjtés 2002. január 1-től a statisztikai főtevékenység alapján történik (egy egység főtevékenysége az a tevékenység, amely az egységen belül a tényezőköltésen mért legnagyobb hozzáadott értéket hozza létre). Ennek figyelembe vételével egyes adatszolgáltatók ágazati hovatartozása a bázishoz képest megváltozott, ez érintheti az adatok időbeli összehasonlíthatóságát.

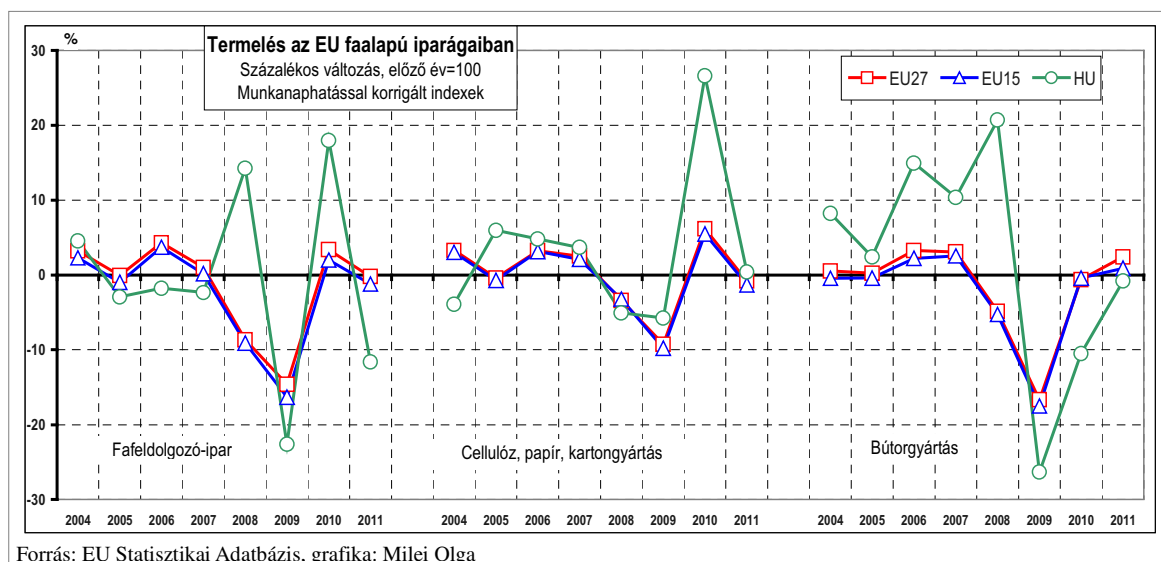
Jelen tanulmányban az ágazati adatok az új TEÁOR'08 osztályozásnak megfelelően szerepelnek. Fontosnak tartom, a jobb áttekinthetőség és adatértelmezés érdekében a változások bemutatását. A KSH munkatársai az ipar termelési adataiban 2000 januárjától átvezették a változásokat, így az indexek 2001-től szintén rendelkezésre állnak.

TEÁOR'03		TEÁOR'08	
Kódszám	Megnevezés	Kódszám	Megnevezés
2010	Fűrészárugyártás	1610	Fűrészárugyártás
2020	Falemezgyártás	1621	Falemezgyártás
2030	Épületasztalos-ipari termék gyártása	1622	Parkettagyártás
		1623	Épületasztalos-ipari termék gyártása
		4120	Lakó- és nem lakóépület építése
		4332	Épületasztalos-szerkezet szerelése
		4391	Tetőfedés, tetőszerkezet-építés
2040	Tároló fatermék gyártása	1624	Tároló fatermék gyártása
		3319	Egyéb ipari eszköz javítása
2051	Fatömegcikk gyártása	1629	Egyéb fa-, parafatermék, fonottáru gyártása
		3299	Egyéb m.n.s. feldolgozóipari tevékenység
		3319	Egyéb ipari eszköz javítása
2052	Parafa, fonottáru gyártása	1629	Egyéb fa-, parafatermék, fonottáru gyártása
		3299	Egyéb m.n.s. feldolgozóipari tevékenység
3611	Ülőbútor gyártása	3101	Irodabútor gyártása
		3102	Konyhabútor gyártása
		3109	Egyéb bútor gyártása
		2932	Közüti jármű, járműmotor alkatrészeinek gyártása
		3011	Hajógyártás
		3020	Vasúti, kötöttpályás jármű gyártása
		3030	Légi, űrjármű gyártása
		9524	Bútor, lakberendezési tárgy javítása
3612	Irodabútor gyártása	2823	Irodagépgyártása(kivéve számítógép és perifériái)
		3101	Irodabútor gyártása
		9524	Bútor, lakberendezési tárgy javítása
3613	Konyhabútor gyártása	3102	Konyhabútor gyártása
3614	Egyéb bútor gyártása	3109	Egyéb bútor gyártása
		9524	Bútor, lakberendezési tárgy javítása
3615	Ágybetét gyártása	3103	Ágybetét gyártása

Az Eurostat itt felhasznált adatai munkanap hatással korrigált indexek, a százalékos változást az előző év azonos időszakához képest mutatják. A 2008 második felében kirobbant pénzügyi és gazdasági válság rányomta bélyegét az EU ffeldolgozó-, cellulóz-, papír-, karton- és bútortiparára is. Már a 2004-07 közötti időszakban is meglehetősen ingadozó volt a három ágazat teljesítménye, 2008-09-ben a válság hatására termelésük jelentősen visszaesett. 2009-ben a teljesítménycsökkenés az EU-15-ök esetében kismértékben meghaladta a régi tagországokét, tendenciájában azonban nincs eltérés. Az európai faalapú iparágak 2009-ben érték el a mélypontot. 2010-ben mind a ffeldolgozó-ipar, mind a cellulóz-, papír-, karton gyártás termelése növekedést mutat 2009-hez képest. A bútortipari termelés még mind az EU-27, mind az EU-15 esetében stagnálás közeli csökkenést mutat. 2011 egészében a faipari termelés lényegében stagnált az EU-27 (-0,2%) és csökkent az EU-15 esetében (-1,2%). A múlt év második negyedévtől mind az EU-27, mind az EU-15 esetében gyorsuló ütemű visszaesés volt tapasztalható. A cellulóz-, papír-, karton gyártás múlt évi teljesítménye csökkent 2010-hez képest (EU-27: -0,8%; EU-15: -1,3%). A faiparhoz hasonlóan az első negyedévi növekedést a második negyedévtől kezdődően gyorsuló ütemű visszaesés követte. 2011. IV. negyedévében a csökkenés elérte a 3%-ot az EU-27 és a 3,6%-ot az EU-15 esetében. A bútortipar termelése 2011-ben nőtt, mind az EU-27 (+2,4%), mind az EU-15 (-0,9%) vonatkozásában. A negyedéves adatok szerint a múlt év január-szeptemberében az ágazat termelése nőtt, visszaesés a negyedik negyedévben volt tapasztalható.

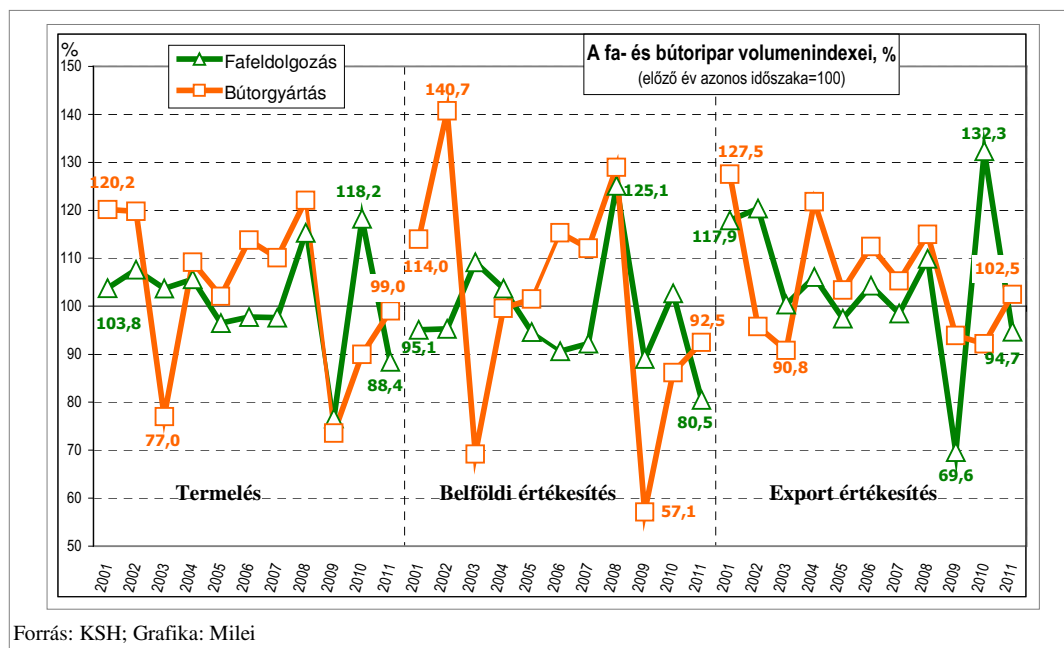
A hazai **ffeldolgozó**-ipar 2004-07 között lényegében követi a nemzetközi tendenciákat, 2008-ban azzal ellentétes irányba fordul, így a visszaesés 2009-ben sokkal erőteljesebb. 2010-ben követve a külpiazi tendenciákat, az EU átlagánál jelentősebb mértékű növekedést mutatott. 2011-ben igazodva a nemzetközi trendekhez a faipar termelése csökkent (-11,6%), mértéke azonban a korábbiakhoz hasonlóan lényegesen erőteljesebb mint az EU-27, vagy az EU-15 esetében. Az egyes negyedéveket tekintve a visszaesés üteme a harmadik negyedévig gyorsult, a múlt év utolsó negyedévében azonban jelentősen lefékeződött.

A **cellulóz-, papír-, kartongyártás** – már csak a fennálló tulajdonviszonyok okán is – lényegében követi az európai tendenciákat, bár növekedési üteme az európai növekedés többszöröse volt 2010-ben. A cellulóz-, papír-, karton gyártás 2011-ben lényegében stagnált (+0,4%), az év első felében lassuló ütemben bővült, míg az év második felétől gyorsuló ütemben csökkent az ágazat termelése.

Bútorgyártásunk tendenciájában lényegében követi az európai folyamatokat a fordulatok azonban sokkal élesebbek, a csúcsok magasabbak, a visszaesések mélyebbek. Ennek a tendenciának a folytatását láthattuk 2010-ben is. A múlt év egyes negyedéveiben a csökkenés üteme lassult, az utolsó negyedévben pedig növekedésbe fordult. A bútorgyártás teljesítménye 2011-ben, az EU-s eredményekkel ellentétben, 0,8%-kal csökkent. Az éves összteljesítmény visszaesése lényegében a harmadik negyedévben bekövetkezett 6,9%-os termeléseszköcsökkenésre vezethető vissza. Az év első felében, illetve a negyedik negyedévben az ágazat pozitív egyenleggel zárt.

TERMELÉS, ÉRTÉKESÍTÉS

A *fafeldolgozó-ipar* (TEÁOR 16) 2011. évi összes nettó árbevétele 162.530,4 millió Ft,

belföldi árbevétele 63.568,6 millió Ft, export árbevétele 98.961,7 millió Ft volt. A feldolgozóipari **termelés** 5,8%-os emelkedése mellett az ágazat – kiigazítatlan indexek szerint – 11,6%-os csökkenést mutat. Az ez évi termelés-visszaesés az egy évvel korábbi 18,2%-os bővülés bázisán jött létre. A ffeldolgozó-ipar **belföldi értékesítése** a 2010 január-decemberi 2,8%-os növekedést követően, 2011-ben 19,5%-kal csökkent. A ffeldolgozó *ipar* eredményei az ipari **exportban** is romlottak az egy évvel korábbihoz képest, mivel a 2010. évi 31,8%-os növekedést követően 2011. január-decemberében 5,3%-kal visszaesett a kivitel volumene.

2011 decemberében a január óta tartó termelés-csökkenés megállt, az 5,7%-os növekedés az előző évi 11,4%-os bővülés bázisán jött létre. A decemberi kedvező teljesítmény azonban nem volt elegendő a megelőző két hónap termelés-csökkenésének ellensúlyozására, így a negyedik negyedévben 7,8%-kal maradt el a faipar teljesítménye az egy évvel korábbitól. A hazai értékesítés decemberben 9,1%-kal emelkedett a 2010. decemberi 5,2%-os csökkenést követően. A negyedik negyedévben azonban – az októberi és novemberi igen gyenge eredmény következtében – 9,6%-kal mérséklődött a belföldi értékesítés az előző évi 7,5%-os bővülés bázisán. Az ipar exportja decemberben 12,4%-kal bővült, az egy évvel korábbi 26,2%-os növekedést követően. A 2011 október-decemberi időszakban a kivitel volumene 3,9%-kal csökkent, az egy évvel korábbi 27,3%-os növekedést követően.

A ffeldolgozó-ipar termelése, értékesítése
(előző év azonos időszaka=100)

	2009	2010	2011
Termelés	76,6	118,2	88,4
Belföldi értékesítés	89,0	102,8	80,5
Export	69,6	131,8	94,7

A **bútorgyártás** (TEÁOR 31) 2011. január-decemberi termelési értéke 131.119,0 millió Ft, belföldi árbevétele 47.925,6 millió Ft, export árbevétele 83.193,4 millió Ft volt. A bútoripar **termelése** 2011-ben 1%-kal csökkent, az egy évvel korábbi 10%-os visszaesés bázisán. A bútoripar **hazai eladásai** a 2010. évi 14,2%-os visszaeséssel szemben 2011. január-decemberében további 7,5%-kal csökkent. A bútoripari **export** ugyanakkor 2,5%-kal haladta meg az egy évvel korábbit.

2011. decemberében a bútoripar termelése 1,6%-kal, belföldi értékesítése 5,6%-kal csökkent, export értékesítése pedig 2,4%-kal nőtt 2010. decemberéhez képest. Az ágazat 2011 negyedik negyedévi teljesítménye is hasonlóan alakult, a termelés 1,6%-kal, a belföldi

értékesítés 4,9%-kal esett vissza, az export 1%-os növekedése mellett.

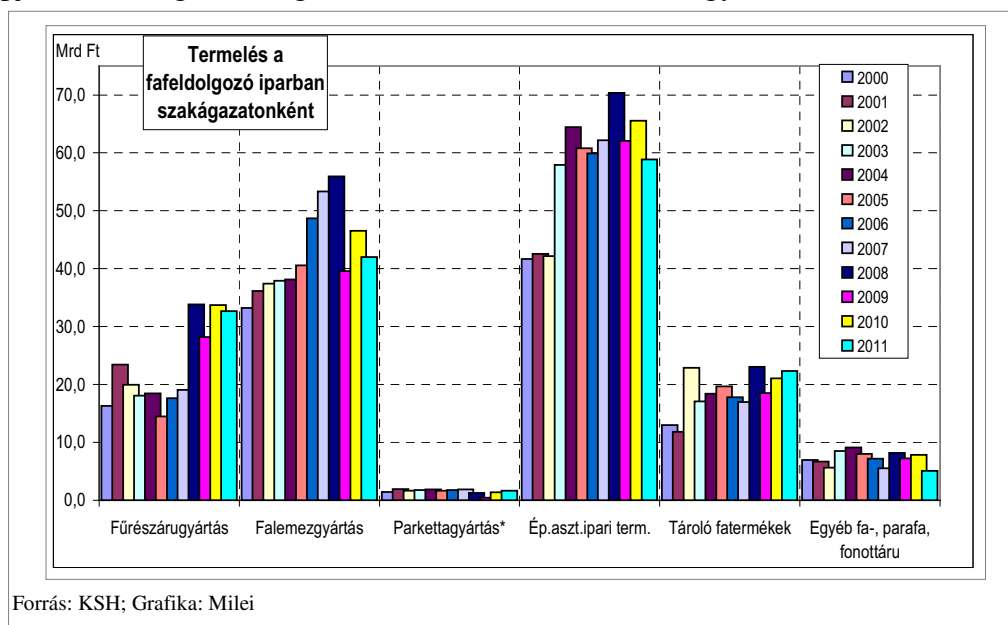
A bútorgyártás termelése, értékesítése
(előző év azonos időszaka=100)

	2009	2010	2011
Termelés	73,6	90,0	99,0
Belföldi értékesítés	57,1	85,8	92,5
Export	93,9	92,2	102,5

SZAKÁGAZATI EREDMÉNYEK

FAFELDOLGOZÓ-IPAR

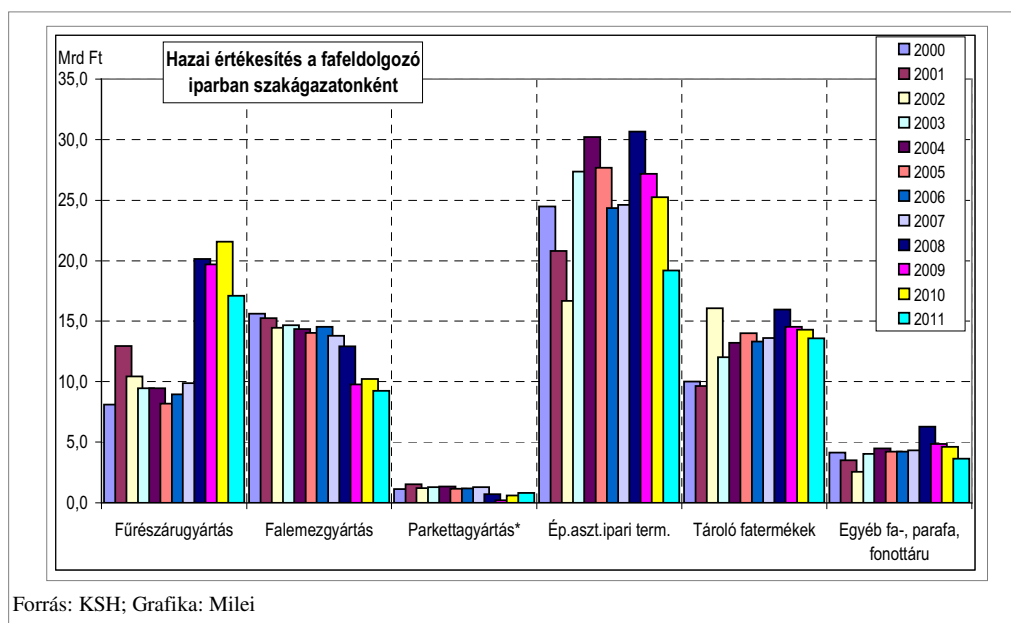
A hazai *fűrészáru gyártás termelése* 2011-ben 3,6%-kal csökkent, az egy évvel korábbi 20%-os növekedést követően. A *hazai értékesítés* 22,3%-kal visszaesett, az export 26%-kal emelkedett, a 2010. évi meglehetősen magas bázison (belföldi értékesítés 10,9%, exportértékesítés 44%). 2011 decemberében a termelés 28,5%-kal, a belföldi értékesítés 9,9%-kal, az export 65,9%-kal bővült a 2010. decemberi szinthez képest. A múlt év utolsó negyedében az ágazat termelése 8,1%-kal nőtt, a negyedéven belül az októberi csökkenésből novemberre kismértékű, decemberre igen jelentős növekedés következett be. A belföldi értékesítés a múlt év utolsó negyedében 11,7%-kal csökkent, a negyedév első két hónapjában a visszaesés üteme lassult, ami decemberben növekedésbe fordult. A fűrészüzemek kivételével 2011. IV. negyedében 39,6%-kal bővült, a negyedév egyes hónapjaiban is kiugróan magas volt a növekedés üteme az egy évvel korábbi szinthez képest.

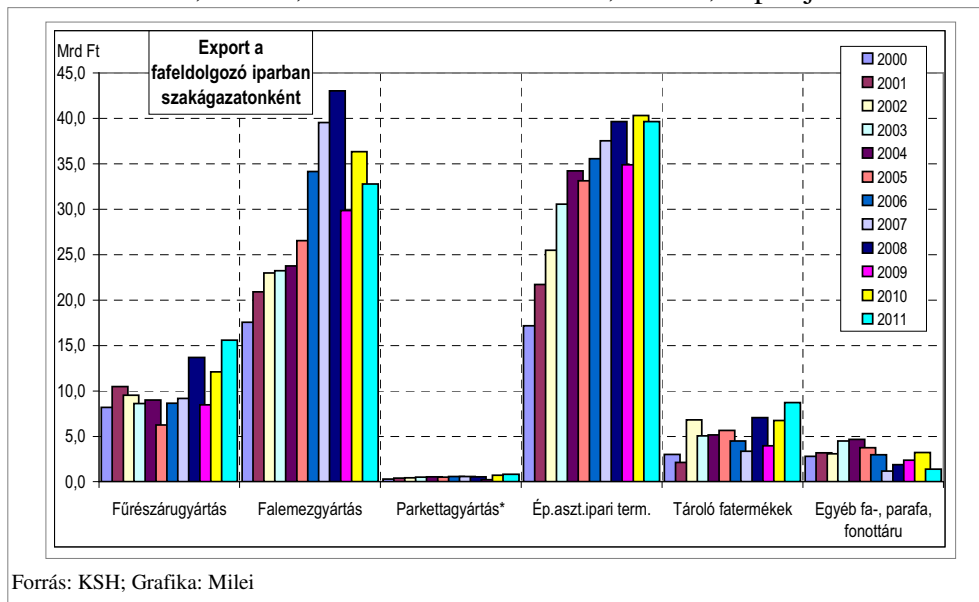
A *falemezgyártás*, mely a fafeldolgozó-ipar termelésének negyedét adja, termelése 2011-ben 20,7%-kal csökkent. A belföldi értékesítés 23%-kal, az export 17,8%-kal maradt el az egy

évvel korábbtól. Az éven belül az ágazat harmadik negyedévi teljesítménye volt a leggyengébb, a negyedik negyedévben lassult termeléseszkökenés üteme (termelés –19,3%, belföldi értékesítés –25,7%, export értékesítés –14,1%). 2011 decemberében a termelés volumene 13,3%-kal, a hazai értékesítés 24,7%-kal csökkent, az export pedig 2%-kal emelkedet. A meglehetősen tetemes visszaesés igen magas előző évi bázison jött létre. A termelés volumencsökkenése hónapról hónapra erősödött. A vásárosnaményi INTERSPAN termelésének leállítása számokban kifejezhetően befolyásolja az ágazat teljesítményét.

A *parkettagyártás* időszora foghíjas, hiányoznak a 2000-2002 közötti és a 2007 évi hivatalos adatok. A hozzávetőleges értékadatok számítására lehetőség nyílt, ez tükröződik a grafikonokon is. Az indexek kiszámításához azonban nem áll rendelkezésre elegendő részlet. A 2011. január-decemberi adatok alapján a szakág 1,0%-ot képvisel. A 2011. évi volumenváltozások az igen magas előző évi bázison keletkeztek (a 2010 évet megelőző években folyamatosan csökkenő adatokat regisztrált a KSH). A termelés 22,9%-kal emelkedett, a belföldi értékesítés 32,2%-kal, a kivitel 11,3%-kal haladta meg az egy évvel korábbit. A második negyedévben a termelés és az értékesítés növekedésének üteme lassult, a harmadik negyedévben pedig a termelés és a kivitel visszaesett, a negyedik negyedévben a termelés és a hazai értékesítés kiugró mértékben nőtt, az export azonban 16%-kal csökkent. 2011. szeptemberében a termelés 24,8%-kal, a belföldi értékesítés 6,7%-kal mérséklődött. A decemberi export adat 22%-os visszaesést mutat az előző évi 0%-os bázishoz képest. A múlt év decemberében a parketta termelés volumene 33,4%-kal, belföldi eladása 211,8%-kal haladta meg az egy évvel korábbit.

A ffeldolgozó ipar közel négy tizedét kitevő *épületasztalos-ipari* termékek gyártásában a 2008 utolsó negyedéve óta tartó kedvezőtlen tendencia – kisebb javuló időszakok mellett – 2010-ben fordulni látszott, 2011-ben azonban a negatív piaci tendenciák folytatódtak. A múlt év valamennyi negyedében mind a termelés, mind az értékesítés csökkent, éves szinten az ágazat termelése 11,8%-kal, belföldi értékesítése 25,3%-kal, exportja 4%-kal visszaesett.

A hazai építőipari recesszió teljes súlyával nehezedik rá az ágazatra. A termelők túlélését a lakásfelújítások jelenthetik. 2011. decemberében a termelés 3,6%-kal, a kivitel 2,5%-kal csökkent, a belföldi értékesítés ugyanakkor 3%-kal bővült. 2011. IV. negyedében a termelés 13,2%-kal, a belföldi értékesítés 13,4%-kal, az export pedig 11,6%-kal maradt el az egy évvel korábbtól.

A *tároló fatermékek* termelésében és export értékesítésében pozitív tendenciák mutatkoztak 2010-ben, illetve 2011-ben. A termelés az elmúlt évben 5,5%-kal növekedett. A kivitel változatlanul a növekedés motorja volt, 25,2%-os bővülésével. A belföldi értékesítés azonban változatlanul csökken, – üteme azonban lassul – a visszaesés mértéke 3,6%-os volt. 2011. decemberében a tároló fatermékek gyártása 43,2%-kal, belföldi értékesítése 29,6%-kal, exportja pedig 93,1%-kal nőtt. A negyedik negyedévben a termelés 17%-kal emelkedett az októberi és decemberi kedvező eredményeknek köszönhetően. A kivitel 48,7%-kal bővült, a belföldi értékesítés is növekedésnek indult (+8%).

A szakágak súlya az ágazaton belül folyamatosan változik, ezt illusztrálják az alábbiak:

<i>Szakág /időszak</i>	<i>2000</i>	<i>2005</i>	<i>2008.</i>	<i>2009.</i>	<i>2010.</i>	<i>2011.</i>
Fűrészáru gyártása	14,5%	10,0%	17,6%	18,0%	19,3%	20,1%
Falemezgyártás	29,5%	27,9%	29,0%	25,4%	26,4%	25,8%

<i>Szakág /időszak</i>	<i>2000</i>	<i>2005</i>	<i>2008.</i>	<i>2009.</i>	<i>2010.</i>	<i>2011.</i>
Parkettagyártás	1,3%	1,1%	0,6%	0,3%	0,8%	1,0%
Épület-asztalos ipari termékek gyártása	37,0%	41,9%	36,5%	39,8%	37,2%	36,2%
Tároló fatermékek gyártása	11,6%	13,6%	12,0%	11,9%	11,9%	13,7%
Egyéb fa-, parafa, fonott áru gyártása	6,2%	5,5%	4,2%	4,7%	4,4%	3,1%

